

Bydgoski

**DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIADZKI - GAZETA GDANSKA - GAZETA MORSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILENSKA : - : - : - : - : -**

Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. — Telefony dzienne 1181 i 1182. — Telefon nocny 1182.
Słowej Jadwigi nr. 12/14, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. Tel. 1748. Konto czekowe P. K. O. 160-315. ■

W spokoju spoglądamy w przyszłość... 1934 rokiem stabilizacji stosunków wewnętrznych

wotworu, skleconego w r. 1930 pod nazwą „centrolewu” śladu najmniejszego nie pozostało. Oblędna myśl sklecenia kompromisów z tak diametralnie sprzecznych elementów jak wyznawcy doktryn marksizmu o zachowawczy odłam „Piasta”, lub klerykalno-reakcyjny

odłam korfantowej chadecji — nie mogła oczywiście utrzymać się. Ale również i w pojedynkę, już bez prób łączenia się, partje przeżywały ostry kryzys wewnętrzny. Socjaliści znaleźli się na rozdrożu pod wpływem rozkładu II internacjonalu, doprowadzonego aż do

prób „wspólnego frontu“ z... komunistami. N. P. R. wiedzie już żywot raczej platoniczny, a chadecja czyni rozpaczliwe wysiłki, by strząść z siebie balast w postaci Wojciecha Korfanteo.

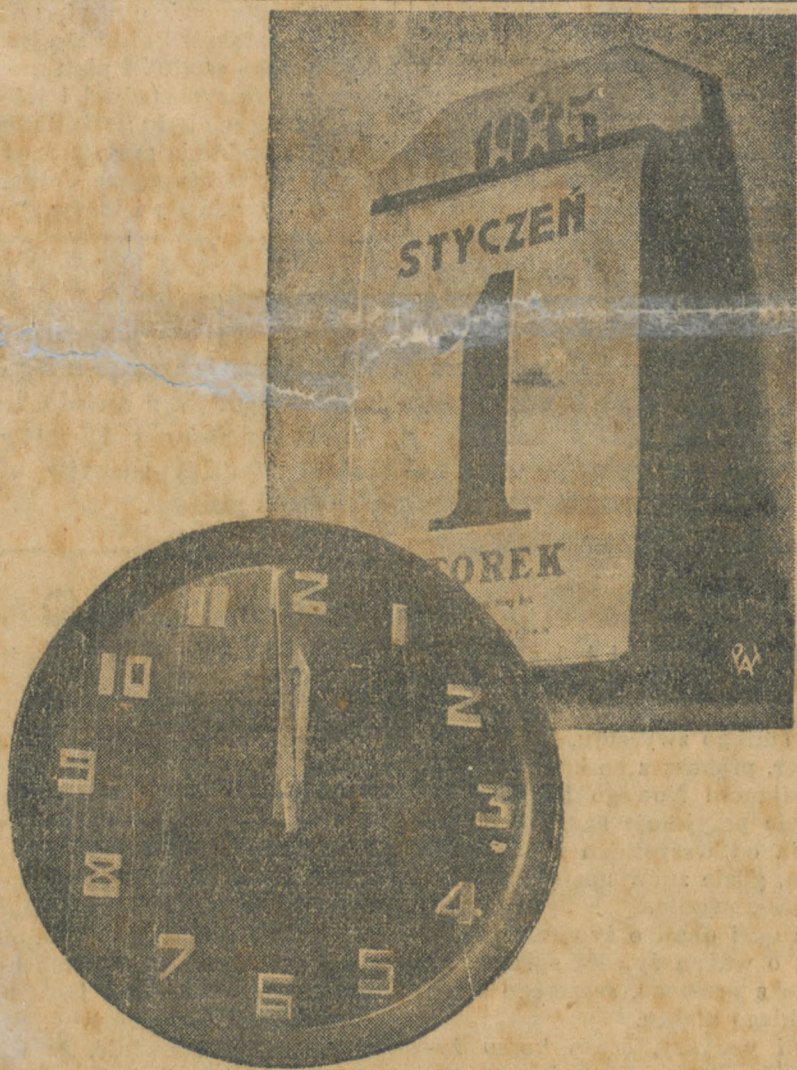
Niemniej znamienne są fermenty na prawicy, a właściwie wśród endecji.

W ciągu roku ostatniego odprysnęły od niej aż trzy grupy młodzieżowe, nie mogące więcej tolerować polityki przekory i jałowej negacji, prowadzonej przez zaskorupiałych w doktrynerstwie staro-endeków. Jest to bardzo znamienne objaw: **młodzież, na którą order najbardziej liczyła, ucieka z tonącym okrętu...**

Jeden z odłamów tej młodzieży, ciwsiży zupełnie orientację w rzeczywistości polskiej, przejął się tak „nowinkarstwem” z poza granicy, iż chciał obce wzrokiem i nietolerancji u nas skłonić, nak przeliczył się grupą atrakcyjność swych hałs cholenia zostały unic fermentu ukarani.

Łatwość, z jaką przeciwstawił się żywiołom anarchii, nie **sprawdza** przednich hów wrotowa — szmarne po czy wybrły tacji emi brać jes miary. kluczo

I t z mi wszy zna ma cz v

chwila uderzy na zegarze godwunasta. Północ z dnia 31 grudnia 1 stycznia z ubiegającego w niezną przeszłość roku 1934 na Nowy 1935 z charakteru i właściwości nieznany.

nam dał tamten wiemy. Co nam czyniesie? Trudno silić się na odęcie. Rezultat nadchodzącego astomiesięcznego okresu poznamy za rok, kiedy dzisiejszy młodzik eni się w próchno i jak zmięta ta pójdzie na śmietnik. Zastąpi go y rok następny.

ymczasem zastanówmy się chwile pochodzeniem i datą samego dnia rocznego. Czy zawsze przypadał on iu 1 stycznia?

nie. Narody starożytne, jak Gloger, rozpoczynały nowy osne, w marcu. Chrześcijanie Hezyć go od Bożego Narodzenia postanowił święcić stawę ystusa, to jest 1 stycznia.

Wszystkie ludy obchodzą dzień ten wesoło i uroczystie.

Istotnie — ostatni wieczór ubiegającego roku, północ i narodziny roku nowego mają w sobie coś dziwnie uroczego i tajemniczego.

Nadchodzi chwila, w której rok s ry kona i ukazuje się nowy

Moment ten jest dla jednych okazją do zabawy i wesołego przepędzenia czasu; — dla innych chwila cofnięcia się myślą wstecz i zrobienia rachunku sumienia.

— Co zaś uczyniłem w ciągu ubiegłego roku dobrego i pożytecznego dla ludzkości, społeczeństwa, ojczyzny swej, rodziny. Jakim dorobkiem mogę się wylegitymować przed własnym sumieniem, przed sumieniem dobrego obywatela — Polaka?

Obywatela, które poza modlitwą w czasie codziennego nabożeństwa na zakończenie każdego Roku w naszych kościołach nawianego, powinno się nast... ul. fr.

6602

(Dalszy ciąg ze str. 1-szej).

siłkami. Troska o równowagę budżetową o ochronę waluty, o utrzymanie bilansu handlowego z zagranicą w stanie aktywnym — absorbowwała wiele sił. Do tego przybyła wielka troska o uchronienie spauperyzowanych rzesz ludności — przede wszystkim rolnika i pracownika umysłowego i fizycznego w mieście — przed następstwami światowych przemian w strukturze gospodarczej. **Oddłużenie rolnictwa i samorządu, walka z bezrobociem i bezdomnością, ścięcie przerostów w opiece społecznej, zabliznienie ran, zadanych części ludności przez katastrofę powodzi, zawarcie nożyc między cenami artykułów przemysłowych i rolnych itd.** — oto wielkie kompleksy zagadnień, z którymi porać się musieli ci, którzy na swych barkach dźwigają odpowiedzialność za Polskę.

Nie oszczędzili oni zaprawę trudu w tym roku 1934. Ze spokojem więc mogą spoglądać w rok, który nadchodzi — rok, którego znamieniem będzie przyobleczenie w czyn projektu zmiany ustroju Państwa. **M.**

Nowy Rok

w poezji ubiegłych wieków
NOCNEJ HALASTRZE.

Nowy Rok przyszedł, nocne pijanice,
Bójcie się Pańskiej wszechmocnej prawicy.

Jużby czas przestać ludziom czynić złości.
Porzućcie nocne czartowskie ciemności,
Wasze półhaki, wasze trzaskawice,
Godnaby z wami inszej kazalnicy.

Stanisław Grochowski
(ur. 1540, zmarł 1612 r.)

DO KS. S. P.

Żyj lata Matuzalowe,
Albo przynajmniej połowę,
choćby ćwierć dla igraszki
wieście lat i to nie fraszki.

Ignacy Krasicki, biskup chełmiński
(ul. 1735, zmarł 1801 r.)

WY ROK 1875.

w kielichy z winem
podajmy dłoń,
a już czas.
czym i czynem,
jeden owionie,
obcięciem w lonie

dna
am

obodna
em,

1897 r.)

Polityka zagraniczna w ciągu 1934 roku

Polityka zagraniczna każdego Państwa jest niebylejakim działem twórczości narodowej. W tej niezmiernie skomplikowanej i pełnej niebezpieczeństw dziedzinie niepodobnym jest zbyt długo wierzyć w jakiś postronny nazwę nas będący punkt oparcia. Takie koncepcje zawsze prędzej czy później zawodzą, jest się bowiem wciągany w cudzy rachunek i w cudze interesy. Własne aspiracje mocarstwowe wymagają wyzwolenia się z wszelkich sugestji, jakich nie szczędzą innym choćby najbardziej zaprzyjaźnione wielkie potencje, realizując swoje i tylko swoje zamierzenia i plany. Te ostatnie nie pokrywają się — niestety — nigdy w zupełności z istotnymi potrzebami i dążeniami tych, których w międzynarodowych rozgrywkach największe potęgi świata i ich zwykle bezwzględne sztaby polityczne traktować skłonone są, jako czynniki najwyżej posiłkowe, nie przyznając im jednak prawa do samodzielnych celów i wytycznych. Dlatego to dla każdego, nowe życie szczególnie zaczynającego, organizmu państwowego przyjsć musi dzień otrząśnięcia się od wszelkich rad o charakterze mentorskim i rozpoczęcia żegluga na zdradnych wielce fluktach, już to współpracy, już to współzawodnictwa nietylko pod własną banderą, ale i według własnego dobrze przemyślanego kursu.

Przyzwyczajeni do roli dobrodziejów i protektorów skłonni są widzieć w takiej nieuniknionej emancypacji strategii politycznej państwowo dojrzewającego narodu — coś w rodzaju nielejalności zazwyczaj. Lecz to dowodzi tylko ogółem albo ograniczoności ich myślenia, w samej rzeczy samotne sterowanie swą nawą ze strony konsolidującego się pa-

stwa jest wyłącznie wyrazem żywego w nim instynktu samozachowawczego i świadomości swoich dziejowych przeznaczeń. To są te źródła woli najistotniejsze i najgłębsze, z których wytryska w najtrudniejszych właśnie sytuacjach politycznych — danego państwa i kierowników jego indywidualne natchnienie, mające wnet przerodzić się w wielki i głęboki wysiłek, szeregu pokoleń nieraz, dla utrzymania pośród rozdroży świata najwłaściwszego dla się szlaku.

Taki to punkt wyjścia dla zainaugurowania polityki, w którejby się zawsze odtąd było już pełnym samowiedzy podmiotem, a nigdy przez cudzą intencję posuwanym obiektem, przyniósł Polsce rok, którego dni ostatnie zdzieramy z kalendarza. **Faktem, sygnalizującym niebezpieczeństwo, wyniknąć mogące nader łatwo z pewnego rodzaju holowania nas wedle obcej nam chwilami marszruty — był niedoszły do skutku pakt czterech. On to w porę pouczył nas, nie wszystkich niestety, iż najwyższy czas z narzucanych nam ciągle metod politycznych wypruć ostatnie nici biernej naiwności. Ta zbyt długo kultywowana przez pewne żywioły polskie cnota — omal nie uczyniła z nas bezmyślnego pionka, bez znaczenia nieledwie, na szachownicy politycznej. A zaś, raz zdobywszy tę zaszczytną rangę, odepilibyśmy się od niej niełatwo. Powstałby był precedens i odtąd w dalszym ciągu próbowano by stanowić o nas bez nas.**

Na szczęście w Polsce ma jeszcze kto uderzyć ręką w stół. I pion moralno-polityczny Rzeczypospolitej i jej stanowisko wśród obcych były uratowane, a w następstwie poddane zostały rewizji zasadniczej wszystkie nasze dotychczasowe ustosunkowania się i tradycyjne konek-

Od Wydawnictwa

Poczynając od dnia 2 stycznia 1935, pismo nasze nie będzie datowane o dzień naprzód, lecz — zgodnie z niejednokrotnie wyrażanymi życzeniami naszych P. T. Czytelników i Klientów — **wszystkie numery wydawnictwa będą nosiły datę tego dnia, którego wychodzą z pod prasy.**

Zwyczaj noworoczne

Nowy Rok jest, jak i był oddawna, dniem składania sobie życzeń i powinszowań.

Podług starego zwyczaju, jak powiada Z. Gloger, proboszcz po kazaniu winszuje parafjanom Nowego Roku, a po nabożeństwie przyjmuje sam na plebanji życzenia od wszystkich i udaje się do kolatora, gdzie znów następują wzajemne powinszowania.

Ojcowie nasi dbali o życzenia noworoczne jak o ważną żywota sprawę, bo płynęły one z prostego, szczerego serca i z sąsiedzkiego afektu.

Wiedzieli wszyscy, czego komu życzyć należy, a rozum, dowcip, grzeczność, cześć, wdzięczność, serce i zażyła przyjaźń, siły się na wystawienie życzeń.

Dawni Polacy witali się w dniu Nowego Roku słowami „Bóg Cię stykaj“, oznaczało polecenie opiece Wszechmogącego.

Rolnicy obsypywali się owsem na znak pożądaney obfitości zbóż, a ci, którzy obchodzili domy innych z powinszowaniem, nosili owies w rękawicy i na wszystkie rogi stołu sypali po szczypcie, aby tak całe stoły założone były chlebem w ciągu roku.

Dzieci i żakowie szkolni prawili rodzicom, dobroczyńcom i przełożonym powinszowania wierszem lub prozą po polsku i po łacinie, za co dostawali wy-

nagrodzenie w naturze, w ciście, miodzie, słodyczach i wogóle w strawie, a nieraz i w gotowiznie.

Tak np. w rachunkach Króla Jęgości Zygmunta Starego znajduje się rejestr wydatków noworocznych, w którym jest wymienione: „panom wikaryszom dano złotych 10, tatarom winszującym złotych 30, żakom, grającym w miecką komedję grzywnę 1 i groszy“.

Ostatni z Jagiellonów Zygmunt gust rozdawał na Nowy Rok hojną lende swym dworzanom i służbie.

O ulubionym trefnisiu Stańcho dochowała się opowieść, że wypała po zgonie króla z łask jego następcy na tronie, a młodego Zygmunta Augustyn dostał od niego na Nowy Rok za go upominku. Gdy przybyli na noworoczne życzeniami senatorowie, Stańcho chodził pośród nich smutny i głębiej wzdychał. Zapytany o powód niechęć troski, odpowiedział zicha ale żeby król dosłyszał.

— Dla mnie rok nie jest nowy suknie mam stare.

Dobrotliwy król uśmiechnął się i zał dać Stańczykowi nowy kontusz, pan, pas i buty.

Magnaci i dostojnicy za przykładem króla też rozdawali swoim dworakom i krewnym nieraz wioski, konie, rękopuhary, drogocenne pasy, szable, dełki i podbite sobolami itd. **G.**

Mocarstwa chcą podzielić miedzy siebie Abisynję?

Londyński korespondent „Journal de Geneve“ podaje pogłoskę o istnieniu tajnego układu pomiędzy Anglią, Francją a Włochami o ewentualnego podziału Abisynji w sferę wpływów. Zachodzi

razie wniesienia sporu abisynjskiego przed Ligę Narodów wypłynąć sprawa istnienia tego układu. Z tych też względów rzekomo wahają się przekazać zatarg w

K. 1194/35

au Nowego Roku 1935 wszystkim P. T. Prenumeratorom,
 w imieniu Redakcji i Administracji składam serdeczne życzenia
WIOSNIEGO ROKU!

Redakcja i Administracja

Wielkie sukcesy... Wzrost osiągnięć na polu gospodarczym

Przypomnijmy, że od połowy 1932 r. mamy stały wzrost wkładów w naszych instytucjach finansowych, niezahamowany nawet devaluacją dolara, w której to walucie niektóre koła naszej publiczności lokowały swoje oszczędności. Przyrost kapitałów wewnętrznych, gromadzących się w naszych instytucjach finansowych, w ciągu ostatniego roku przyniósł około 250 miljn. zł. nowych wkładów.

Od połowy 1933 r. ustał też znaczny do tego czasu odpływ złota z Banku Polskiego. Spłaciliśmy znaczną część naszych krótkoterminowych zobowiązań zagranicznych, wskutek czego poważnie zmniejszył się nakład zagranicznych wierzycieli na nasz rynek finansowy. W ciągu 11-tu miesięcy 1934 r. zapas złota w Banku Polskim, zapas, którym opiera się nasz pieniądz, nietyl-

ko nie zmalał, ale wzrósł z 475,5 miljn. do 499,2 miljn. zł.

Od dwu wspomnianych elementów: wzrostu kapitalizacji wewnętrznej i polepszenia się sytuacji walutowej zależą przede wszystkim także nasze możliwości finansowania życia gospodarczego. A gdy wzrastają wewnętrzne możliwości finansowe — wzrasta również działalność gospodarcza kraju, podnosi się produkcja i zatrudnienie.

Naszem zdaniem okres od połowy 1932 r. do połowy 1933 r., a więc okres, w którym rosnąć zaczęły wkłady w instytucjach finansowych i ustał odpływ złota z Banku Polskiego, był okresem przełomowym w kryzysie gospodarstwa narodowego Polski. W tym okresie kielkować zaczęły pierwsze objawy polepszenia się sytuacji ogólnej,

które — jak zaznaczyliśmy — w r. ub. doznały dalszego wzmocnienia.

Wydaje się, iż w r. 1935 te zapoczątkowane już i rozwijające się procesy ożywczego będą nadal postępowały pomyślnie. Sprzyja im bowiem nie tylko coraz zdrowszy układ stosunków gospodarczych w kraju, ale i nie mniej ważny czynnik woli wytrwania w pracy nad ostatecznym przezwyciężeniem przeszkód; czynnik — istniejący zarówno w górnych kierowniczych, jak i w dolnych warstwach narodu.

J. R-ski.

Sylwester zagranicą W Paryżu, Berlinie i w Rzymie

Sylwester oznacza dla Paryża rozpoczęcie karnawału. Tradycja też nakazuje właścicielom zakładów gastronomicznych, aby swoich stałych klientów uraczyli przy kolacji sylwestrowej winem na własny koszt; podobnie i w domach prywatnych na żadnym stole nie brak jest wina przy wieczerzy, przyczem wszyscy domownicy, a także służba, składają sobie życzenia noworoczne, wychylając intencję kieliszek wina. Ponieważ kłótnia i intencja kieliszek wina. Ponieważ kłótnia i intencja kieliszek wina. Ponieważ kłótnia i intencja kieliszek wina.

jest rozpoczęcia tańców na ulicy, pod rzesistwem światłem latarni śródmieścia. Nietylko młodzi ludzie, midinetki, studenci biorą udział w tej zabawie, ale nawet poważni ludzie z pośród przechodniów dają się porwać ogólnej wesołości, tak, że tańce przeciągają się do późnej nocy.

Przygotowania do Sylwestra w Berlinie zaczynają się już bezpośrednio po Bożem Narodzeniu. Wielkie domy towarowe, których Berlin posiada kilkanaście, jak Wertheim, Tietz, Kadewe itd. usuwają z pólejk i wystaw zabawki i świecidełka choinkowe, aby na ich miejsce ustawić stopy zabawnych czapek z kolorowego papieru, rozmaitych piszczałek z malowanego drzewa, papierowych koron. Odbiorcami sylwestrowych strojów maskaradowych są w znacznej mierze lokale rozrywkowe, które cieszą się zawsze olbrzymią frekwencją, i każdy gość lokalu obowiązany jest przystroić głowę w papierowe okrycie, które lokal daje mu bezpłatnie. Dzięki temu sale lokali rozrywkowych mają wygląd barwny i wesoły.

Ponieważ jednak berlińczycy, zwłaszcza starsi, hołdujący dawnym tradycjom, obchodzą chętnie Sylwestra w domu, stroje maskaradowe znajdują bardzo dużą ilość nabywców prywatnych. Poza tem każda pani domu, uważa za swój obowiązek każdemu gościowi, obok nakrycia na stole, położyć sylwestrowy podarunek. Te podarunki również można nabyć gotowe w sklepach. Są to rulony kartonu, zewnątrz owinięte w bar-

wną bibułkę, zawartość ich zaś bywa rozmaita, tajemnicza, nawet dla samej gospodyni, gdyż ruloniki są zapieczętowane. Zanim goście przystępują do spożycia kolacji, każdy rozpakuje swój podarunek. Jego zawartość wywołuje zazwyczaj wielką wesołość; jeśli np. człowiek majątny znajdzie w paczce czekoladowe monety, jest to niezawodną zapowiedzią, że w przyszłym roku przybędzie mu jeszcze majątku, jeśli zaś właściciel paczki jest niezamożnym, oznacza to dobry horoskop dla jego sytuacji finansowej w najbliższej przyszłości.

Z chwilą, gdy wybije godzina dwunasta, wszyscy wieszają sobie Nowego Roku i, mimo zimy, otwierają szeroko okna, rzucając przechodniom i sąsiadom głośno „Prosit Neujahr“.

Nowy Rok w Rzymie rozpoczyna się tradycyjnym uroczystym wprowadzeniem na tron księcia karnawału, który ma wszechwładnie panować w mieście aż do Popielca. Książę Karnawał, urodziwy młody człowiek, przybrany w barwny, jedwabny kostium, odbywa zwyciężki pochód ulicami miasta w powozie, który ciągną zabawnie ukostjumowani i zamaskowani młodzi ludzie. Pojazd księcia otoczony jest tłumem masek w malowniczych kostjumach pajaców, egzotycznych książy, bałwanów ze śniegu, kominiarzy, dam quattrocenta i pesterek Watteau.

Za powozem księcia karnawału kroczy śpiewając i zaczepiając gromadzących się wzdłuż chodników przechodniów nieprzebrana gromada wesołków w kostjumach ze wszystkich epok i części świata, tworzy w takt towarzyszącej, pochodni orkiestry.

Szyk nakazuje brać udział w pochodzie, a kogo nie stać na efektowny kostjum maskaradowy, który jest niejako legitymacją ten wraz z innymi przechodniami tworzy szpaler, witając księcia salwami coriandoli i deszczem cofetti. Droga, którą przeszedł pochód, usiana jest grubą warstwą papierowych pocisków karnawalowych.

Im wesołszy i radośniejszy jest ceremoniał witania karnawału, tem pomyślniejszy będzie cały nowy rok, dlatego też każdy obywatel Rzymu poczytuje sobie za obowiązek przyczynić się w miarę możliwości do uświetnienia ceremoniału.

W uroczystości biorą również udział dzieci, krocząc w pochodzie w kostjumach maskaradowych. Pod tym względem rzymskie tamtejsze mają wielką zaletę, bo w czasie ogólną zabawę także najstarsi, a w czasie gdy w innych stolicach noworoczne obchodzą jedynie

Nowy ambasador sowiecki w Paryżu

Nowy ambasador sowiecki Potiomkin (z prawej) podczas wizyty u ministra granicznych Laval.

Doda

Utarty...
 go Roku...
 ubiegłego...
 biorstwach...
 maitszych...
 szczególny...
 aby z zesta...
 wać wnio...
 przód czy...
 gorzej?

Idąc za...
 ciekaw...
 tym ode...
 ba — naj...
 Mamy na...
 darczego...
 kowanym...
 ku 1934? ...
 sze? Co c...
 1935?

Dużo n...
 dużo inte...
 toczyć. N...
 czytelnik...
 które zna...
 postawior...
 tystyczny

Wska...
 we wszy...
 gospodar...
 z powo...
 prawa.

w zask...
 szemu wzr...
 nosząc do...
 gospodar...

Wskażn...
 wej podni...
 co oznacza...
 słowej wzr...
 najniższym...
 ność inwe...
 w ciągu r...
 działalność...
 o przesz...
 twie, hut...
 innych zak...
 się o 44 ty...
 dniemia na...
 to, że w śl...
 rami prod...
 nia bezrob...
 zagranic...
 czenie dla...
 ciężkich...
 dowym p...
 okresie o...
 13,2 milj...
 r. Pod wz...
 wzrost e...
 miljn. zł...
 bilansu ha...
 miesięcy...
 tym samy...
 162 miljn.

Liczby te w...
 rystyki roz...
 1934 roku. Ży...
 znów powa...
 wytrwałą pra...

Czego oczek...
 Obiektyw...
 łożenia gospod...
 że rozwój sytu...
 linii wzmacnia...
 mentów, na któ...
 zowany powyż...
 ekonomicz...
 we z tych...
 wa kra...
 tr

Miljon zł
w roku 1935
życzy wszystkim swoim Klientom
Kolektura BILLERT, Toruń

Szanownym Klientom
serdeczne życzenia noworoczne
składa
Polski Przemysł Włókienniczy
APOLINARY SCHMALHOFER
Gdynia, przy Dworcu 10444

Wszystkim P. T. Szanownym Klientom życzy
najpomysłniejszego Nowego Roku
Fabryka Stempli i Szyciów oraz Zakład Grawerski
Eugenia Bogusławska
GDYNIA, ulica Abrahama 1. Telefon 13-31

Swe P. T. Klienteli zasyla najlepsze
Zyczenia Noworoczne
Cukiernia Ziemiańska
GDYNIA, Świętojańska 53. Tel. 25-71

**W krótkie ogłoszony będzie
jednolity tekst ustawy
inwalidzkiej**

W Min. Opieki Społecznej opracowany został jednolity tekst ustawy inwalidzkiej z dnia 17 marca 1932 r., uwzględniający wszystkie zmiany, dokonane dotychczas w tej ustawie. Tekst ten ogłoszony zostanie w dniach najbliższych w Dzienniku Ustaw. Jednocześnie ogłoszone zostanie rozporządzenie wykonawcze do ustawy inwalidzkiej, wydane przez ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, oraz rozporządzenie zawierające przepisy o badaniu lekarskim inwalidów. Przepisy te dotyczyć będą sposobu badania inwalidów wojennych i ustalania związku przyczynowego między utratą zdrowia a służbą wojсковą itd.

Trup na torze kolejowym

Dn. 28 grudnia o godz. 7.30 rano pociąg pospieszny nr. 601 przejechał w pobliżu dworca kolejowego w Miłobądzii pow. łczewskiego jakąś kobietę. Śmierć nastąpiła natychmiast. Jak się okazało, była to 38-letnia Małgorzata Janicka, zam. w Suchostrzycach. Przyczyn tragicznego wypadku dotychczas nie zdołano ustalić.

W kilku wierszach

Według doniesień prasy niemieckiej, do Związku Obrony Przeciwołtniczej Rzeczy należy około 5 MILJONÓW CZŁONKÓW. Związek Obrony Przeciwołtniczej utrzymuje 2100 czynnych szkół Obrony Przeciwołtniczej, w których wyszkolenie prowadzi 9000 instruktorów. Staraniem Związku zbudowano 7.000 nowych schronów.
3 stycznia, jak podaje „Oeuvre“, ZAKŁADY CITROENA ZOSTANĄ CZĘŚCIOWO URUCHOMIONE. W dniu tym 5.000 robotników podejmie pracę. Reszta robotników zostanie zatrudniona w miarę uruchomienia innych działów do 10 lub 12 stycznia. Zakłady Citroena produkować będą odtąd 3.000 samochodów na miesiąc.
Morskie przedsiębiorstwa ratunkowe — francuskie i zagraniczne, które brały udział w akcji ratunkowej PAROWCA „ATLANTIQUE“, wniosły do trybunału handlowego w Bordeaux skargę przeciwko towarzystwu asekuracyjnemu, domagając się wypłacenia 50 miljn. fr. za uratowanie parowca od zupełnego zniszczenia.
Agencja Havasa donosi z Moskwy: Według kazań tu pogłosek, ZINOWJEW I KAMIENIEW wyjechali 27 bm. do miejsca zesłania. Oficjalnego potwierdzenia lub zaprzeczenia tej wiadomości nie można uzyskać.
Przewodniczący parlamentu perskiego Dawar postawił wniosek o dodanie do nazwiska obecnie panującego szacha Rezy Pahlevi, PRZYDOMEK „WIELKI“. Wniosek przyjęto jednogłośnie
Ambasador Japonji Saito wręczył sekretarzowi departamentu stanu Hullowi w Waszyngtonie notę z WYPOWIEDZIENIEM PRZEZ JAPONJĘ TRAKTATU WASZYNGTONSKIEGO.
Do brazylijskiego Ministerstwa Skarbu wpłynął projekt Urzędu Mennicznego, przewidujący wprowadzenie zamiast milreja „UNIEJ JEDNOSTKI MONETARNEJ „CRUCERO“, która odpowiadałaby co do wartości najniższemu, jednak dzieliliby się na 100 części, a mianowicie na 100 jedności „centesimami“.
Donoszą, że w konsulacie w Warszawie WYBUCHŁ POŻAR. Całkowicie spłonął. Najważniejsze akta

Sport i Kultura

**Kłeska bokserów czeskich w Łodzi
Nasza reprezentacja gromi Brno 14:2**

Łódź, 31. 12. (PAT). W niedzielę odbył się przy szczelnie zapelnionej widowni międzynarodowy mecz bokserski Łódź — Brno, zakończony sensacyjnym zwycięstwem drużyny łódzkiej w stosunku 14:2. Na tak wysoki wynik złożyły się następujące techniczne rezultaty poszczególnych spotkań.
W wadze muszej rezerwowi reprezentant Łodzi Gołfryd pokonał Doležala (Brno) w wadze koguciej Spodunkiewicz po równej walce wygrał z Navratilem. W wadze piórkowej Leszczyński zremisował wprawdzie z Kraleem (Brno), zdobywa jednak punkty na skutek dyskwalifikacji Czecha za nieprzepisowe bandaże. W lekkiej nasiak pokonał Kosinę (Brno). Z powodu znacznej przewagi Polaka sędzia przerwał walkę w połowie drugiego starcia. W półśredniej Taborek odniósł zwycięstwo nad Schmidtem. W średniej Chmielewski wygrał zdecydowanie na punkty z Vlasem. W półciężkiej Czesi odnieśli jedyne zwycięstwo przez Havelka, który wygrał z Jaskółką. W ciężkiej Kłodas odniósł sensacyjne zwycięstwo nad słynnym Kopeckim przez techniczny knockout. W połowie trzeciej rundy Łódzianin rozciął Kopeckowi powiekę, która obficie krwawiła. Sędzia przerywa więc walkę. Kłodas zresztą i tak miał wygrane spotkanie na punkty.
Walka toczyła się o puchar ufundowany przez radę miejską Brna. Po zawodach miasto podejmowało bokserów obiadem.

Sensacyjne zwycięstwa Cracovji nad Wiener Eislaufverein

Kraków, 31. 12. (PAT). Rozegrany w sobotę w Krakowie międzynarodowy mecz hokejowy pomiędzy Cracovią a słynną drużyną wiedeńską Wiener Eislaufverein zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Cracovji w stosunku 3:2 (0:0, 2:0, 1:2). Zwycięstwo drużyny krakowskiej było zupełnie zasłużone, zwłaszcza atak jej miał okresami świetne momenty. Goście zaprezentowali się jako jednolity zespół dobry technicznie bez specjalnie słabych punktów o średniej klasie.
Kraków, 31. 12. (PAT). Mecz rewanżowy, rozegrany w Krakowie pomiędzy Wiener Eislauf Verein zakończył się drugim zwycięstwem Cracovji w stosunku 2:1 (1:1, 0:0). Zawody stały na wysokim poziomie i prowadzone były w ostrem tempie. Stroną atakującą była przez cały czas Cracovia. W pierwszej fazie gry Marchewczyk uzyskał prowadzenie dla miejscowych. Wyrównuje Ford. W drugiej tercji ustawiczne ataki Cracovji przyniosły jej drugą bramkę ze strzału Kowalskiego decydującą o zwycięstwie. W ostatniej tercji wiedeńscy opadli na siłach i organizując się jedynie do obrony. Zawody prowadził bardzo dobrze p. Sachs. Widzów ponad 1500.

**Wspaniały sukces polskich piłkarzy w Monachjum
Ruch bije F. C. Bayern 1:0**

Berlin, 31. 12. (PAT). Pierwszy mecz Ruchu w Niemczech, rozegrany w niedzielę w Monachjum z F. C. Bayern zakończył się wspaniałym zwycięstwem drużyny polskiej w stosunku 1:0 (1:0). Mecz wywołał olbrzymie zainteresowanie i mimo przymrozku zgromadził na stadionie ponad 10.000 widzów. Obecni byli m. in. konsul Rzplitej nadburmistrz miasta, liczni przedstawiciele kolonji polskiej itd. Bayern wystąpił w najsilniejszym składzie i mimo dopingowania publiczności ustępował znacznie Polakom. Ruch pokazał piękną i dzentelmeńską grę, stojącą na bardzo wysokim poziomie.
W pierwszej połowie ataki Ruchu załamują się na obronie miejscowych. Drużyna polska znajduje się jednak ciągle w ofensywie i zagraża bez przerwy bramce niemieckiej. W 20-tej minucie jeden z obrońców Ruchu odbił niechcący piłkę ręką, za co sędzia podyktował rzut karny dla Niemców. Wspaniale uosobiony Tatusi obronił jednak. Na kilka sekund przed przerwą Peterek z przeboju zdobywa decydującą o zwycięstwie bramkę. Po zmianie pół Ruch w dalszym ciągu przeważa, ale z powodu słabej gry Wilimowskiego nie udało mu się swojej przewadze wyrazić cyfrowo. Wyższość drużyny polskiej nie ulegała jednak najmniejszej wątpliwości. Wyróżnili się poza bramkarzem Tatusiem Peterek, Urban i Dziwiz.
Na specjalną uwagę zasługuje bardzo gościnne i serdeczne przyjęcie oraz wyraz życzliwego ustosunkowania się publiczności do drużyny polskiej. Z Monachju Polacy udają się do Stutgartu, gdzie walczą w dn. 1 stycznia z miejscowym „Sportartem“.

**Gościna toruńskich hokeistów w Łodzi
TKS Strzelec wygrywa z ŁKS 3:1**

W dniu wczorajszym odbyły się w Łodzi zawody hokejowe pomiędzy mistrzem okręgu łódzkiego Ł. K. S-em i mistrzem Pomorza TKS Strzelcem z Torunia, zakończone zasłużonym zwycięstwem Strzelca 3:1 (2:0, 1:1, 0:0).
Pierwszy występ hokeistów toruńskich w barwach Strzelca wypadł niespodziewanie dobrze, a zwycięstwo nad ŁKS, z reprezentacyjnym graczem Królem w ataku, przynosił zaszczyt toruńskiej drużynie. Ł. K. S. był przeciwnikiem równorzędnym, jednak ataki łódzian rozbiły się o doskonałą obronę, gdzie Karaś i Szczerbowski stanowili zapórę nie do przebycia wzgl. sówle przeboje likwidował w ostateczności niezawodny bramkarz Trenk. W ataku Strzelca na pierwszy plan wybijał się Osmański, zdobywca wszystkich trzech bramek, strzelonych w pięknym stylu. Wyróżnili się również w ataku Dolewski i Głowiński. Cała drużyna grała nie i waleń przyczyniła sukcesu. Drużyny wystąpiły Strzelec: Trenk, Karaś, Szczerbowski, Osmański, Nagel, 2 Drapiewski. ŁKS: Jakubiec, Sinkiewicz, Król, Załęski, Zastawski, Wirski, Zasławski.
Przebieg gry był następujący: ataki należało do ŁKS-u, lecz przeboje Króla likwiduje obronnymi wspaniałymi Trenk. Ju przynosi pierwszy punkt do kombinacji Głowiński — Osmański miają obronę i strzelają pod zrzucaniem się bramkarz sjuje Króla i to jednym z je zlikwidowanym przez obro otrzymuje krążek i po solo nawszy wszystkich przeciw drugą bramkę dla Strzelca.

Książka

gosczy 3:1
ły się na bieżącym
y hokeya,
odarzy, B.
mu" Choj-
decydowane
zwycięstwo
3:1 (1:0 1:1,
a w skła-
ti, Mazur-
barwach
dowski i
Labenz i
ny gości
Górecki.
t zdobył
ydgoszczy.
rużyny go-
chicznym
zawodami

yski mecz
olski AZS
wem AZS
yna bram-

Przemysław

zarząd Tow.
zarządzeń
ministerstwa
stepnienia
to użytku
au 1934-35
najdujące
rzy ulicy
korzystać

ak, Mickie-
dzienne po-
macza się, że
utrzyma-
nikorau nie
m ślizgaw-
to tor hoke-
my w na-
delamy, że
panom,
przory nasi,
zielać będą
jak i zas-
figurowej
codziennie
dz. 18-tej do

zpłatne dla
uczeln przy-
nni otrzyma-
miast przy-
zgwarki nie

okres gry
dający obok
owuje nie-
Nagel: Gra-
aży wszyst-
Strzelec od-
den z kontr-
nym strza-
arz nie jest
Wynik ten
o wysiłku obu

wiedzące są na
u i odbędą się
odz. 14.30.

N
kiem
mieć
jani
saze
miał
Rys
cisz
sze
w W

sk
cz
P
zk
w
ro
ze
w

pr
s
a

Z

Jed
raźne
kowi
cy się
w Pa
H
tem
spol
kied
zwa
znów
nizow
woda

O
działalności wewnętrznej
Jaki dał rok 1934 sprawdził
zacji? Były nim przedewsz
bory do samorządu terytor
były się one na terytorjum
stwa, który zarówno w miast
ludności, jak i tereny, zamie
ludność pod względem pr
narodowej mieszana.

Ukoronowane zostało to
samorządu na jednolitych fu
walnem zwycięstwem obozu
go. A hasła, z którymi ten
do akcji wyborczej, wysnuł
nie z ideologii, zmierzające
zowania życia publicznego
troski o sorawy gospodarcz
kulturalne, z wyłączeniem
politycznych.

Fakt, że około 80 proc. si
dało kartka w dorozą do za
i gron ad, do rad miejskich,
te właśnie koncepcje ideow
dzająca — jest bezsprzecz
sprawdzenia. Stwierdza
coraz większy odpyw na
partyjnej, a coraz silnie
słuchu dla hasel twórczej p
stwa, głoszonych przez obó

Okrzepnięcie w siły i p
cia o społeczeństwo tego o
się w r. 1934 w skonkretyz
koncepcji ustroju Państwa
gowania przeżytków, zaw
cowej konstytucji i dostoj
dku prawnego w Państwie
czeń, nabytych w ciągu l
bytu państwowego — p
obóz Marszałka Piłsud
zmiana Konstytucji te
lu i spoczywa wyłącza
zu porządkowego. W
już można było do n
jektu nowej Konst
formy. Sejm większo
abstynencji opozycji
ustrój państwowy, z
nim jedna tylko za
dotycząca struktur
Idea zasadnicza no
rzędność władzy G
rza dla przy
stosunku
razem
w P

ani
się-
t.
ów
bez
gu-
nasz
a to
ud-
nie-
ie do
yjazd
go mi-
o pla-
najo-
się to
wpać
go z
ziej

za-
nją-
po-
i w
k o-
zna-

tego na...ktatu...niej-
wa, że reszta państw zast-
leż do siebie. To — niewia-
go — wyprowadziło z rów-
tyków francuskich. Nasi
atakował i wystąpienie Pol-
na...
już wrażenie fatalne. E-
wielkiego państwa i narodu
sprzeciw z tej strony, z
nam się było spodziewać
a. Ale czasy ś. p. Barthou
dziwne. Nauczyły nas one,
tem. Liczy tylko na siebie
ierować się rozsądkiem.
ną na Quai d'Orsay wywo-
agiczne strzały w Marsylii,
osu we Francji większa
olitykę poczęto robić znów
ania, wskutek czego wzięto
oważniej zastrzeżenia Pol-
o p. Litwinow był już człon-
gi, a kurs na Rosję Sowiec-
awali i nie przestają być do-
ła we wszystkich...
nich. Nasza polityka...
oc tego nieco przesłanego
wie rzeczową i bezstronną
wał wie już dobrze, do ja-
może liczyć na współdzia-
t. zw. pakt wschodni wisi
trzu, zastępuje go narazie
ancusko-rosyjski, czyli
jemnej lojalności. Fran-
ke z ZSRR. nie łączy jej
może... Dyplomacja pol-
ż trwa w spokojnym o-
tego wyjaśnienia stanu
rego i inne mocarstwa
ratpliwości. Stosunki
oprawiają się znowu,
ki wymiwanie myśli
uskich kombatantów.
gi to nowy i bardzo
lityczny. Tem bar-
atanci", to właściwa

tego pod względem
by zupełna, gdyby
edzinach premiera
awie. Napsuły o-
ale! Entencie. Ale
w niej gra
trony nie

30
N
10358
Sz
cz
pr
w
O
10
H
9

Toruń

Noc Sylwestrowa w restauracji pod „ORŁEM“

10353 **TORUN. Mostowa 17, telefon 2046**

**Noc szau i zapomnienia
Wiele niespodzianek
Rendez-vous elity towarzyskiej
Zamówienia na stoliki przyjmuje się tylko osobiście**

Dosiego Roku
życzy Szan. Gościom i Sympatykom
oraz
zaprasza zarazem na „Sylwestra“
Gospodarz
Kawiarni „Udziałowej“, Toruń, Szeroka 6
10338

Dosiego Roku
Szan. Klienteli i Znajomym życzy
JUCHNICKI, mistrz blacharski. 10319

DOSIEGO ROKU
życzy swoim Klientom
Zakład Elektro-Techniczny Adolf Gomowski
Toruń, M.ckiewicza 88. 10350

Na Sylwestra
Rumy, Araki, Poncze, Konjaki
oraz wszelkie wina czerwone i białe po cenach najniższych poleca
Kłopotcki
TORUN, Szeroka 25.

PRIMA WĘGIEL KOKS - BRYKIETY DRZEWO OPAŁOWE POLE CAJA Z DOŚTAWĄ FRANKO DOM 10165 BRACIA PICHERT Sp. z o. o. TORUŃ, Przedzamcze 7/9 Tel. 1679 i 1627.

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości Sz. Klienteli że po odbytych kursie kroju nowoczesnego w Warszawie otworzyłem w Toruniu przy ulicy **Mostowej 20** specjalną **pracownię krawiecką umundurowań wojskowych oraz garder b. damskiej i męskiej**
Wykonanie pierwszorzędne Ceny niskie
O łaskawie poparcie przedsiębiorstwa proszę
10344 **W. SUCHARSKI**

DOSIEGO ROKU
życzy swej Szan. Klienteli Firma
Ignacy Wloch
Skład mat. piśm.
10341 Toruń-Przedzamcze 15

Dosiego Roku
życzy swoim Klientom
KAZIMIERZ BIBIK
Toruń, Stary Rynek 39. 10339

Restauracja
Toruń, Mickiewicza 105
urządza
wieczorek sylwestrowy,
na który jaknajprzejmiej Szanowną Publiczność zaprasza
Gospodarz.

Niebywała okazja!
Wielka ilustrowana Encyklopedia Gutenberga
20 tomów, na dobrym papierze w ozdobnej oprawie.
Cena do 15 I. 1935 r. za miast zł 290.00 tylko zł 90.00.
Do nabycia w księgarni Wojciechowskiego, Toruń, Rynek Starom. 4. 10213

Dosiego Roku
Swym Szanownym Gościom zasyła
HENRYK NOWACZYK
Handel Wina i Wódek - Toruń, Stary Rynek 5. 10250

Dosiego Roku
Szanownej Klienteli życzy
FR. LIPIŃSKI 10336
Mistrz rzeźniczy
Toruń Chelmińska 5

Gospodyni
samodzielną gruntowną znajomość kuchni, wdowa bezdzietna, poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem. Wiadomość w „Dniu Pomorskim“ Toruń, pod nr. 10349

Tania
sprzedaż posezonowa, damskie kapelusze najmodniejsze od 2 zł. przeróbki od 50 gr. Lubomska, Toruń Małe Garbary 2. 10348

Na kolendę!!!
Krzyże, lichtarze
i t. d. poleca najtaniej
J. Busiakiewicz, Toruń
Chelmińska 24. Telef. 14 38

Dosiego Roku
P. T. Klientom (tkom) miejscowym i zamiejscowym życzy
Warszawski Skład Futer
10352 Toruń, Łazienna 28

Dosiego Roku
Szanownej Klienteli życzy
Fr. Schwenkgrub-Radjo
TORUŃ
ul. Łazienna 17 tel. 16-65

Kapelusze
damskie, najmodniejsze filcowe, jedwabne, ceny najniższe - również przerabiam
Damskie Męskie za 150 Toruń, Łazienna 28 i piętro brama. 10347

Pośrednictwo
kupna, sprzedaży nieruchomości, wynajmu lokali, rezydowania wniosków, odwołań sądowych (4820)
Stow. Właścicieli Nieruchomości, Toruń
Most Pauński 1.

Zobacz „Kiermasz Świątowy“
Toruń, St. Rynek 30. Ty sięcące artykułów za bezcen, każdy powinien widzieć kto dba o swą kieszeń. Oddziały Poznań, Toruń Gdynia

Grudziądz

Podziękowanie
Powodowany gorącą wdzięcznością poczuwam się do wielce miłego mi obowiązku wyrazić najserdeczniejsze podziękowanie Konsylium Lekarskiemu w osobach P. Dr. Zielińskiego i Radzyna i P. Dr. Lachowskiego z Grudziądza, a przede wszystkim dziękuję P. Dr. Brudnochowi, Dyrektorowi Szpitala w Łasinie za przeprowadzenie bardzo ciężkiej i niebezpiecznej operacji, jak również za troskliwą opiekę ze strony całego Personelu Szpitalnego. Ze żyję i jestem zdrow to po Bogu zawdzięczam to Jemu, światelnemu Chirurgowi i zacnemu Człowiekowi.
Na koniec chcę wyrazić radość i zapewnienie, że Społeczeństwo powiatu grudziądzkiego ma tak rutynowanego i niezawodnego chirurga w osobie P. Dr. Brudnocha i tak świetną instytucję szpitalną w Łasinie. Nie mając słów uznania dla pomocy lekarskiej całego Konsylium Lekarskiego z P. Dr. Brudnochem na czele i troskliwej opieki S. S. Elżbietanek, składam Im najserdeczniejsze „**Bóg zapłać**“.
Kazimierz Rozwadowski
Czeczewo, pow. Grudziądz. 10368

Wszystkim moim Szanownym Gościom i Sympatykom oraz życzliwym Obywatelom
„Dosiego Roku“
Winiarnia Murawskiego 10371
właśc. KRZEWIŃSKI
GRUDZIĄDZ ul. Wybickiego

Szanownej naszej Klienteli składamy życzenia
DOSIEGO ROKU
Browar Kuntersztyn
Sp. Akc. Grudziądz. 10369

Wszystkim swoim Klientom, znajomym i życzliwym przesyłają tą drogą właściciele
Grudziądzkiej Fabryki Chleba
najserdeczniejsze życzenia
Dosiego Roku
9732

Calej mojej Szanownej Klienteli oraz wszystkim mi życzliwym składam serdeczne życzenia
Szczęśliwego Nowego Roku 1935
Zakład Fryzjerski „RENEANS“ (M. Feska), GRUDZIĄDZ. 10287

Serdeczne życzenia
NOWEGO ROKU 1935
składam wszystkim Szanownym Odbiorcom oraz Przyjaciółom
Zakład krawiecki Wojsk. i Cyw. **W. SKOPIŃSKI**, Grudziądz, ul. Wybickiego. 10288

Calej mojej Szanownej Klienteli oraz wszystkim mi życzliwym składam
serdeczne życzenia wesołego
NOWEGO ROKU 1935
E. MOLLIN,
Zakład Fryzjerski
10285 Grudziądz, Plac 25 Stycznia 17, tel. 1944.

MEBLE,
tylko dla znawców pierwszorzędnie wykonane we własnych warsztatach poleca firma
St. Adamowicz w Grudziądzu,
ul. Toruńska 12 telefon 1932
Dostawa wolna do każdej miejscowości

Restauracja SZYDZIK - Grudziądz
po gruntownym remoncie **nowo otwarta na noc Sylwestrową.**
Występy artystyczne rozpoczną się z dniem 1. stycznia 1935 r. Siły zaangażowano pierwszorzędn. Lokal otwarty do rana.
10367 **Gospodarz.**

KAMIŃSKI
Zakład fryzjerski - Grudziądz
życzy Szanownej Klienteli i Przyjaciółom
DOSIEGO ROKU
10283

Szanownym Klientom i Znajomym
Dosiego Roku
K. KŁOSOWSKI 10373
Grudziądz, Sienkiewicza 22, tel. 1888

DOSIEGO ROKU 1935
życzy swojej Szanownej Klienteli oraz Znajomym i Przyjaciółom
FR. BIENKOWSKI
Skład wędlin i wyrobów mięsnych
GRUDZIĄDZ.
10284 ul. Toruńska 29 i Wybickiego 41.

WSZYSTKIM
Naszym Szanownym Klientom i Odbiorcom składamy
SERDECZNE ŻYCZENIA DOSIEGO ROKU
Browar Grudziądzki
W. Sommer i Sp.
Grudziądz 10136 Telefon 2090

Beczki
od oleju, smoly i śledziów ki kupują stale Ventzke & Duday, Grudziądz, Mała Młyńska 3/5. 9957

„DOSIEGO ROKU“
Szanownym Odbiorcom życzy a zarazem poleca znane ze swej dobroci pączki na Sylwestra i Nowy Rok
JAN ZAJĄCZKOWSKI
10366 Wiedeńska Plekornia Farowa Grudziądz, Mickiewicza 18.

Calej mojej Szanownej Klienteli życzę
DOSIEGO ROKU 1935
KAROL PREUS
Skład wędlin i wyrobów mięsnych
Grudziądz, Koszarowa. 02 82

Meble
W solidnym wykonaniu poleca najkorzystniej
O. KAHRAU Grudziądz, Sienkiewicza 16. 8359

Życzę mojej Szanownej Klienteli
„Dosiego Roku“
i polecam znanej dobroci pączki noworoczne.
Franciszek Gilginas
Grudziądz, ul. Grobłowa 18, róg Starorzynekowej i Długa 8. 10370

Szczęśliwego Nowego Roku 1935
życzę wszystkim swoim Gościom i Przyjaciółom
BRACIA LANGE
HOTEL CENTRALNY
Grudziądz, Plac 23 Stycznia. 10286

Zakład Ubezpieczeń na Życie

W POZNANIU

Plac Nowomiejski nr. 8

**NAJKORZYSTNIEJ
NAJTANIEJ
UBEZPIECZA
NA ŻYCIE**

dlatego, że Zakład Ubezpieczeń na Życie, jako zakład publiczno-prawny nie jest obliczony na zysk

**Zapewnij przyszłość
sobie
żonie
i dzieciom**

ubezpieczając się zaraz na życie w Zakładzie Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu.

Bezpłatnych informacji udziela centrala Zakładu Ubezpieczeń na Życie w Poznaniu, pl. Nowomiejski 8 oraz inspektorzy powiatowi.

10366

Szczyt techniki radiowej

TELEFUNKEN-TRIUMF

Cena 280 zł.

Możesz tanio i na dogodnych warunkach kupić w firmie

B. WOJEWSKI
Wejherowo, ul. Sobieskiego 2, tel. 237
Gdynia, ul. Starowiejska 26

Dom Spedycyjny „RAWA“
wł. Władysław i Teodor SZMAŃDA
Gdynia, ul. Władysława IV, nr. 22 i Starowiejska nr. 21, telef. 14-85.
Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 37, tel. 121.

Uskutecznia wszelkie transporty, zwózki, przeprowadzki we własnych wozach meblowych, czenie-inkaso, magazynowanie.

Zbirowe wagony Bydgoszcz-Gdynia. 9113

Regularna komunikacja samochodowa **GDYNIA-GDANSK**

Uwaga! specjalnie Uwaga!

na Sylwestra
12 paczków za 1 złoty

10372 oddaje
Parowa Piekarnia JAN LIETZ
GRUDZIĄDZ Wybickiego 41

Ceraty 9792
Obrusy z metra i meblowe

Chodniki
Linoleum ceratowe, kokosowe i materjalowe

Dywany dywaniki
Linoleum, ceratowe, bouclé pluszowe i imit. perskich

poleca w wielkim wyborze - po najniższych cenach

Łb. Waligórski
Budgoszcz ul. Gdańska 12.

Farby - Tapety 9052
na cały pokój z borta od zł 5,85

Froter
w kolorach na wagę 1/2 kg zł 0,85

Mydła
rzadkie 1/2 kg 0,43
rzadkie białe 1/2 kg 0,55

Persil
prawdziwy paczka tylko zł 0,70

Nafta
silnopłomienna 1 ltr. zł. 0,43

Kabaret „OAZA“ Restauracja
Grudziądz, Długa 28.

Zmiana programu! — Balet warszawski
Kabaret i restauracja otwarte do rana.

W niedziele i święta Five o'clock
10184 Nakrycie 60 gr.

W restauracji na parterze dancing do rana
Śniadania! Obiady! Kolacje! Pielęgniowane napoje!

OHO

Znany prawie wszystkim środek odmładzający.
Przekonajcie się o skutecznym działaniu smacznego soku ośrodkowego OHO, bez przykrego uporezywego zapachu. 125 gr. but. 2,23 gld., 280 gr. but. 4 guld., 500 gr. but. 6,50 gld. OHO ośrodkowe kapsułki 1,90 gld. Żądajcie oryginalne preparaty OHO w aptekach, drogeriach i sklepach reformowych. Gdzie nie do nabycia, to wprost od firmy ALFRED FINK, Gdańsk, Töpfergasse 4. 9112

Narciarze
Ubrania narciarskie, damskie i męskie **Koszule** narciarskie w najnowszych deseniach i pierwszorzędnym wykonaniu poleca najtaniej Władysław Czyżniewski Wytwórnia konfekcji i bielizny. Toruń, Wielki Garbary 21. 10280

Kafle
białe i kolorowe. Cegła szamotowa, drzew czki, płyty, ruszta, piekarniki, poleca najkorzystniej **Józef Podgórski** Toruń, Łazienna 5. Tel. 567. Roboty zdrużkie wykonuje solidnie i tanio. 8022

WĘGIEL 9101
prima górnośląski

Koncernu „Progres“ Katowice
opałowy, deputatowy, kowalski, gazowy poleca i zamówienia przyjmuje **A. SOCHACZEWSKI** Toruń, Rynek Nowomiejski 18. Telefon 3074

Lisy
już od 5 lat przyjmują do konwersacji francuskiej i niemieckiej. Metoda pogładowa. Adamska, Toruń Sukiennicza 4. [9149]

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej	0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0,80 zł
w tekście na dalszych stronach	0,50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.	
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.	
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.	
Komunikaty 50 gr za wiersz.	
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.	
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej	15 fen.
„ „ „ 4-lamowej	50 fen.
„ „ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe	10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji	2,50 zł
Z odnośnikiem do domu	2,80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu	2,89 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę	2,32 gld; przez gońca
z odbieraniem w administracji wprost	1,75 gld
Zagranicą	4,00 gld

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

UWAGI:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym sekwaganlu należność rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męźnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25, m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kaszubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Wacław Gałęza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Lubomski Wacław, Tczew, ul. Kościuszki 1.
Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Członkami Pomorskiej-Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Bydgoszcz

Szanownej naszej Klienteli oraz wszystkim nam życzliwym

Dosiego Roku!

Schlaak i Dabrowski Sp. z o. p.
ul. Bernardyńska 4 Bydgoszcz. Telefony 150 i 850

10375

Osiadłem się jako
NOTARJUSZ
w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 5.
Juljan Bassak
notarjusz.

10388

Szanownej Klienteli, Znajomym i Życzliwym
Szczęść Boże w Nowym Roku
Bolesław Siudowski 10374
Fabryka Mebli Bydgoski Skład Mebli
BYDGOSZCZ, Jasna 11, Tel. 2274. GDYNIA, 10 Lutego 37, Tel. 2047.

Wszystkim Odbiorcom i Konsumentom
naszych wyrobów 10378
życzymy
„Dosiego Roku”
BROWAR BYDGOSKI
BYDGOSZCZ, Ustronie 7. Tel. 1608.

Wszystkim P. T. Klientom i Przyjaciółom
Dosiego Roku
życzy 10389
Wytwórnia Stempli B. Włodarczyk
BYDGOSZCZ, ul. Dworcowa 30.

Szanownym Odbiorcom
życzy
Szczęśliwego Nowego Roku
„Tri” Tow. Robót Inżynierskich
Białobłota
10379 pod Bydgoszczą.

Dosiego Roku
wszystkim swoim Klientom życzy 10388
„Wuj Tom” Bydgoszcz
Specjalny Skład Kapeluszy i Przyborów Włoskich.

FUTRA
błamy, skórki i lisy poleca
po dotąd niebywałych cenach
wobec zupełnej wyprzedzaży
posezonowej
10392
SKŁAD FUTER
RAPAPORT
BYDGOSZCZ, Dworcowa 33 — Tel. 21-13
UWAGA!!! Duży wybór karakułowych palt.

Wszystkim Szan. Klientom,
Znajomym i Przyjaciółom, życzymy
Dosiego Roku!

Dosiego Roku
Szanownej Klienteli i Znajomym życzy
Cukiernia i Kawiarnia
Nasiadek, Bydgoszcz
Marsz. Focha 10 10386

Szanownym odbiorcom i wszystkim życzliwym
wszelkiej pomysłności 10391
Nowym Roku
życzy
Jan Szymański,
ul. Poznańska 22 Fabryka Wyrobów Papierowych Bydgoszcz Telefon 1630

RESTAURACJA I KAWIARNIA **„ORZEŁ”** BYDGOSZCZ GDAŃSKA 14
Dnia 31. grudnia 1934 r.
Wielka Noc Sylwestrowa
Przebojowa rewja artystyczna. — Dwie orkiestry — Wiele niespodzianek — Moc atrakcyj. — Artystyczna dekoracja Sali Malinowej i Kawiarnianej. — Uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików.
34120 **DOSIEGO ROKU!**

„PRIMA”
Uwiedomienie
Niniejszem mam zaszczyt uwiedomić J. W. P., iż po gruntownej renowacji otwieram z dniem 31-go grudnia 1934 r. w Bydgoszczy przy ulicy Dworcowej 24 róg Gamma
Restaurację i Sniadalnię „PRIMA”
10395
Pierwszorzędna kuchnia, obfity bufet, dobrze pielęgnowane napoje oraz umiarkowane ceny dają rękojmc, iż najwybredniejszym wymaganiom P. T. Gości poddam sprostać. Prosząc o łaskawe poparcie, kreślę się z poważaniem
A. Werner

Nie kupujcie tandety!
FUTRA
najpiękniej i najtaniej wykonuje 5955
Stanisław Rudak,
Bydgoszcz, ul. Dworcowa 70.

Maszyny
do wyrobu dachówek cementowych i do bloków pustakowych, oraz młyn farbowy, bager ręczny, formy do wyrobu rur cementowych, windy, maszyny do rozwierania zębów i ostrzenia pił, węże gumowe, maszynę parową Komnick 50/55 PS., traktor „Lanz-Grossbulldog” bardzo tanio na sprzedaż
Bracia Schlieper
BYDGOSZCZ
Tel. 306. Tel. 361

Książki kontowe
z skomplikowaną linją turą wielobarwną na specjalnych maszynach wykonuje Drukarnia Pawłowskiego w Bydgoszczy. 7309

Meble wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych — poleca —
Bydgoski skład mebli
Gdynia 10 lutego 37, Tel. 2047
6440 **Fabryka Mebli**
właściciel **B. SIUDOWSKI**
Bydgoszcz, Jasna 11, Tel. 2274.

Najtansze źródło zakupu
— dla odsprzedawców —
szpagatów, przedzą rymarskiej i szwskiej, przedzą jutowej dla powroźników, płócien jutowych, sienników, plandek nieprzemakalnych, sznurków do wiania worków oraz wszelkich artykułów jutowych.
„KOJULEN” Bydgoszcz,
ul. Podwale 12, telefon 397. 8323

MEBLE
sypialki, jadalni, gabinety męskie, po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach w **Fabryce W. BŁASZCZYK**
Bydgoszcz, Marsz. Focha 16 Tel. 393

Złoto i Srebro
jako też wszelkie stare monety srebrne kupuje stale
B. GRAWUNDER
Bydgoszcz — Dworcowa 57 (7875) Telefon 1698

Szczęśliwego Nowego Roku
życzy swej Szan. Klienteli, wszystkim Znajomym i Przyjaciółom
Wojciech Błaszczyk
10376 **Fabryka Mebli**
BYDGOSZCZ, Marszałka Focha 4. Telefon 303

Szanownej Klienteli oraz wszystkim Znajomym życzy
Dosiego Roku
Józef Bociek, mistrz rzeźnicki
Bydgoszcz, Pomorska 28, i Sniadeckich 41. 10384
Telefon 1548

Pomysłnego Nowego Roku
życzy swej Klienteli i Znajomym
F-ma J. Matuszakowa
właśc. J. Gołabiewska, Skład cukierek
10387 **Bydgoszcz, ul. Gdańska 31**

Wszelkiej pomysłności
w Nowym Roku
życzy wszystkim Odbiorcom, Przyjaciółom i Życzliwym
Bolesław Lisowski
Fabryka Likierów Bydgoszcz
10394

Szanownym moim Odbiorcom i Znajomym życzę pomysłności
w Nowym Roku
JÓZEF SOLIŃSKI — mistrz rzeźnicki
Bydgoszcz, Poznańska 31
10385

Szanownym moim Odbiorcom i Znajomym życzę pomysłności
w Nowym Roku
Roman Pokora
10383 **mistrz rzeźnicki**
Długa 52 Bydgoszcz Marszałka Focha 3

Dosiego Roku
życzą Znajomym i Życzliwym
Mieronim Katorski z żoną
Restauracja **Gastronomia Hotel**
Bydgoszcz, Dworcowa 19, naroż. Em. Warmińskiego
10393

Dosiego Roku
Szanownym Odbiorcom składa tą drogą
Piekarnia
Edward Jasiński
mistrz piekarski
BYDGOSZCZ **CHOCIMSKA 2.**
Tel. 1963 10377

Dosiego Roku
życzy wszystkim swoim Szan. Klientom, Znajomym i Przyjaciółom
Zygmunt Cymmer z żoną
Restauracja „Pod Lwem”
Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 7.
10080

